

הפניית תמלוגי הגז למימון הגרעון התקציבי של הממשלה

ממשלת ישראל, בנק ישראל, משרד האוצר והעיתונות שבויים בקונספציה מסוכנת שעלולה לפגוע באופן משמעותי בצמיחת המשק בשנים הקרובות וזאת על רקע כלכלה עולמית מקרטעת. הפגיעה הזו עלולה להכניס אותנו לסחרור מסוכן שנתקשה לצאת ממנו. הקונספציה שמובלת ע"י בנק ישראל הינה, שהדרך היחידה לממן את הגרעון התקציבי הינו ע"י העלאות מיסים וקיצוץ בהוצאות הממשלה ואסור להעלות את החוב של מדינת ישראל. בנק ישראל טוען שאין לגעת כיום בתמלוגי הגז שהמדינה אמורה לקבל אלא להשאירם לדורות הבאים. אני טוען שניתן ואף צריך להשתמש בחלקם במצבי קיצוץ ואנחנו בדיוק על סף מצב קיצוץ כזה.

לשאלה קרה נס כלכלי שעדיין לא כולם הפנימו אותו: בים התיכון שממערב לנו התגלו מרבצי הגז הגדולים ביותר בעולם בעשור הראשון של המאה ה-21. מדינת ישראל תהפוך כנראה בעוד עשרים עד שלושים שנה למדינה מאד עשירה, בעקבות התמלוגים שהיא תקבל מיצרני הגז כמו גם מכך שהתוצר שלה יעלה בשיעורים ניכרים עקב הוזלת עלויות האנרגיה שלה וביטול הצורך ביבוא דלקים. בחלק מן העושר העתידי הזה אפשר להשתמש כבר כיום. למעשה, אפשר להפנות חלק מתמלוגי הגז למימון הגרעון התקציבי הנוכחי. העיתונות מפציצה אותנו בדיונים מושכלים על היקף הקיצוץ התקציבי שתצטרך לשאת המדינה ועל העלאות המיסים הקשות שבדרך, שתפגענה בכל המעמדות, אך בעיקר במעמד הביניים. קיצוץ בתקציב והעלאת מיסים תפגענה גם חזק בצמיחה של המשק הישראלי בשנים הקרובות.

בנק ישראל, כיועץ הכלכלי של הממשלה, אומר שקיצוצים ומיסים הן שתי האופציות היחידות והוא שולל את האופציה של הגדלת חובות המדינה כדרך לממן את הגרעון. אכן, לולא התגלו מצבורי הגז האדירים והתמלוגים שייגיעו מהם בעתיד למדינה, בנק ישראל מן הסתם היה צודק. אולם הטענה של בנק ישראל הינה שאין לגעת בסכומי הכסף האדירים הללו כיום אלא להשאירם לדורות הבאים - זו כבר טענה לא תקינה ולא נכונה.

כמה כסף תקבל מדינת ישראל מתמלוגי הגז?

מדינת ישראל עומדת לקבל בעתיד, באופן וודאי, תמלוגי גז בהיקפים דמיוניים לחלוטין. הערכות החשבת הכללית באוצר מדברות על סכומים של כ- 18.3 מיליארדי ₪ בשנה בממוצע, לתקופה של לפחות 30 שנה (בהתחלה סכומים קטנים יותר ולאחר מכן סכומים גדולים מאד), ז"א כ- 550 מיליארדי ₪ במצטבר!! ואילו עדיין סכומים שמרניים מכיוון שהם מבוססים רק על התגליות הנוכחיות ולפי המומחים קיים עוד פוטנציאל רב לגילוי מרבצים נוספים.

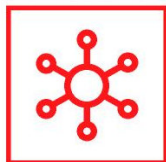
איגוח והתנהגות אחראית של הממשלה

מדינת ישראל יכולה לגייס כספים בהיקפים אדירים כבר כיום, באמצעות פעולה פיננסית הקרויה איגוח. הרעיון הינו להנפיק אג"ח של מדינת ישראל שתשלומי הקרן והריבית העתידיים עליהן, יובטחו ע"י התזרים הכספי העתידי שינבע מתמלוגי הגז. על מנת לכסות את כל הגרעון הממשלתי הנוכחי ובאופן

פארק וויצמן למדע, בניין לב הני.צ.ן. רח' גולדה מאיר 3, נס ציונה 74036

טלפון : 08-9369800 פקס : 08-9369801

www.immunities.co.il

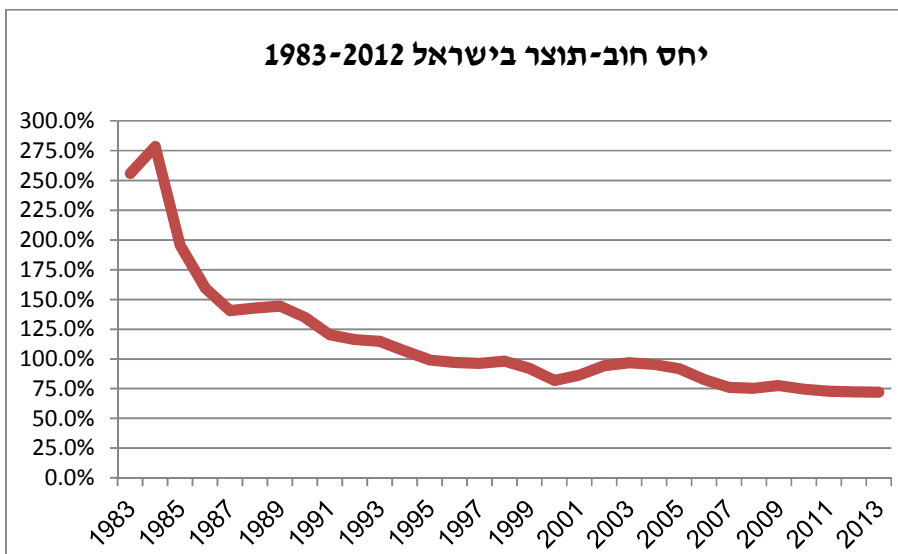

מייד, אין צורך להשתמש ביותר מכ- 8% מתמלוגי הגז העתידיים שיגיעו למדינה. לא יהיה צורך בקיצוץ התקציב הממשלתי וגם לא בהעלאות מיסים.

על מנת להבטיח התנהגות אחראית, יקבע בחוק, שלממשלה יהיה מותר להשתמש בכל נקודת זמן בלא יותר מאשר 25% מכלל התמלוגים העתידיים מגז ולא יותר מאשר 12.5% בקדנציה אחת. באופן זה יישארו בכל מצב לא פחות מ- 75% מהתמלוגים לדורות הבאים. גם העיתוי של ביצוע הנפקות האג"ח הללו הוא מצוין – רמות הריבית הנוכחיות בשווקים הישראליים והבינלאומיים הינן מהנמוכות ביותר אי פעם. משמע, המדינה יכולה לגייס כסף לטווח ארוך מאד בריביות הנמוכות ביותר אי פעם!

דירוג האשראי של ישראל לא יפגע

בנק ישראל מפחיד אותנו לא להגדיל את החוב של מדינת ישראל כי דירוג האשראי של המדינה יפגע. אולם ביחס לעולם, החוב של מדינת ישראל נחשב כלא יותר מאשר בעל רמה ממוצעת של יחס חוב לתוצר (פחות מ-75%) ובניגוד לארצות אחרות המנפיקות אג"ח, אך אינן יודעות מאיפה תוכלנה לממן את חובן, למדינת ישראל יש מאיפה! לפי מקורות באוצר, יחס החוב תוצר של מדינת ישראל עומד לרדת ב- 2013 לכ- 72% בלבד. זהו היחס חוב תוצר הנמוך ביותר שהיה למדינה אי פעם (ראו גרף) והוא נמוך בהרבה מאשר ביפן, נמוך מאשר בארה"ב ונמוך גם מהממוצע האירופאי:

פארק וויצמן למדע, בניין לב הני.צ.ן. רח' גולדה מאיר 3, נס ציונה 74036

טלפון : 08-9369800 פקס : 08-9369801

www.immunities.co.il

לפי החישוב שלי, הגדלת החוב ב- 40 מיליארדי ₪ כדי לממן את הגרעון התקציבי, תעלה את יחס החוב תוצר לכ- 76%. זהו עדיין יחס חוב תוצר סביר בהחלט. בכל מקרה, דירוג האשראי של ישראל לא אמור להיפגע וזאת מכיוון שהאיתנות הפיננסית של המדינה לא תשתנה בעקבות המהלך הזה, מכיוון שתמלוגי הגז העתידיים הינם מוכחים והבטחת האג"ח שיונפקו ע"י תשלומים עתידיים אלו, לא תשנה את העוצמה הפיננסית של ישראל.

אפשר לקחת דוגמא מהנורבגים: בסוף שנות השישים של המאה הקודמת הם מצאו נפט וגז בהיקפים אדירים בים הצפוני ובמהלך ארבעים השנים האחרונות הם צברו תמלוגים בהיקפים אדירים של מעל 900 מיליארדי דולרים, כאשר כ- 70% מזה נחסך לקרן ממשלתית, אך מאות מיליארדי דולרים גם הופנו באופן שוטף, לתקציב הציבורי של נורבגיה.

לסיכום, אפשר להשתמש בחלק מן העושר העתידי הזה כבר כיום ולא רק שהדורות הבאים ייהנו ממנו. זו הדרך הפשוטה לטפל בגרעון התקציבי מבלי לפגוע בצמיחת המשק ובעיקר מבלי לפגוע במעמד הביניים! בניגוד למדינות אחרות שמגייסות חובות בהיקפים אדירים, מבלי שקברניטיהם יודעים בכלל מאיפה ניתן יהיה לשלם בעתיד את החובות הללו, תגליות הגז מספקות למדינת ישראל את הגיבוי הכספי והנפקת אג"ח על בסיס התזרים העתידי הזה, תאפשר למדינה לטפל נכון בגרעון התקציבי. זה הזמן לקבל החלטות נכונות שלא תפגענה במשק, תעזרנה למעמד הביניים ועדיין תשארנה המון כסף גם לדורות הבאים.

בכבוד רב,

ד"ר אדם רויטר – מנכ"ל
חיסונים פיננסים בע"מ